

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr.,
1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr.,
1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 fr., 1/2 an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 21 Februarie st. v.

În dieta din Budapesta s'a început discuțiunea asupra proiectului de lege privitor la reorganizarea administrațiunii.

Ne-am pronunțat în mai multe rânduri asupra acestui proiect.

Nu-i vorba, părerile noastre, cât, pentru dieta din Budapesta, sunt indiferente: vrem noi, ori nu vrem, reprezentanții „noștri” vor vota acel proiect propus de guvern și Maiestatea Sa va sancționa legea votată de corpurile legiuitoare.

În curând dar' se va petrece o nouă schimbare în viața noastră publică.

Ne vine ori nu la socoteală, schimbarea aceasta se va petrece.

Nu ne rămâne dar' decât să ne dăm seamă, dacă trebuie să ne bucurăm ori să ne mâhnim în fața acestei nouă schimbări.

După cea mai bună convingere a noastră avem cuvinte destule, ca să ne bucurăm.

Actuala administrațiune e pentru noi cu atât mai nesuferită, cu cât totul este o minciună. Se ține, că avem autonomie comitatensă și că alegem funcționarii administrativi; în adevăr însă guvernul ne impune drept funcționari pe cine vrea el și dispune prin funcționarii impuși de el ceea-ce voiesce. Cei mai mulți dintre acești funcționari sunt oameni comodi, puțin pregătiți pentru cariera administrativă, nu cunosc interesele și relațiunile noastre și nu au față cu noi bunăvoința cuvenită. Astfel în loc de a ne fi nisece povățuitori bine inclinați și bine orientați, ei sunt persecutorii noștri, ne fac violențe ori lasă afacerile noastre în cea mai tristă părgănire.

Ear' dacă ne plângem, ni se răspunde, că avem cele mai frumoase libertăți, că noi ne alegem funcționarii și noi îi controlăm în lucrarea lor.

E rău așa, precum este, și pentru țeară, și pentru noi îndeosebi.

Dar' încă mai rău are să fie, când guvernul va numi funcționarii și va dispune fără de nici o împedecare prin ei: așa vor fi țicând poate cei-ce vîd toate lucrurile în sombru.

Îndeosebi pentru noi are să fie mai bine, — le răspundem noi.

La 1867, atât prin parada de principii liberale ce făcuse, cât și prin promisiunile positive, cu care umbla să ne domolească, națiunea maghiară era angajată să respecteze principiile liberale. Cel puțin la aparență ea s'a și ținut de acest angajament: dieta ungară, în care Maghiarii au sciut să-și asigureze aproape totalitatea voturilor, a creat legi liberale. Le-a creat însă cu o reservatiune mentală și le-a dat o formulare echivocă, astfel, ca să poată fi nesocotite, fără-ca să li se poată dovedi celor-ce le nesocotesc o fățișă călcare de lege. Încetul cu încetul însă guvernul a mers atât de departe în această direcțiune, încât Maghiarii înșiși recunosc, că sunt multe legi încă neabrogate, care nu se respectează, nu se aplică, ba sunt chiar călcate. Și scusa e, că asemenea legi nu se pot respecta, fără-ca interesele „statului maghiar” să fie periclitare. Guvernul face dar' tot ceea-ce vrea, ear' dieta aprobă în numele „ideii de stat.”

Astfel s'a erigiat în axiomă de sta, principiul, că legile pot să fie nesocotite călcate chiar, dacă aceasta o cere „idea de stat.”

Și nimic nu poate să fie pentru statul ungar mai primejdios ca o asemenea răsturnare a tuturor noțiunilor de drept.

E dar' bine, că în locul minciunii se pune adevărul, în locul aparențelor liberale un centralism rigid.

Maghiarii și-au făcut iluziunea, că așa numai, interpretând legile după placul lor și aplicându-le numai cum și când le vine lor la socoteală, vor ajunge încetul cu încetul să nimicească ori-și-ce vieată nemaghiară între marginile coroanei ungare. Iluziunea le-a fost deșcartă: s'au compromis numai în fața lumii și s'au stricat cu concetățenii lor nemaghiari, prezentându-se ca un popor, care nu respectează nici chiar legile create de el însuși și simulează liberalismul precând să-vișese ori aprobă cele mai urâte acte de intoleranță.

Acum o să avem cel puțin socoteală curată.

Primim, — țic Maghiarii, — chiar și cel mai aspru absolutism, dacă numai prin el se pot asigura interesele particulare ale rasei noastre.

Și ei își fac iluziunea, că ceea-ce nu s'a putut realiza prin aplicarea cu rea credință a legilor liberale, se va pute realiza printr'un centralism negenat.

E deșcartă și iluziunea aceasta.

Centralismul poate să fie bun în Franca, în Italia, în România, în genere în țerile, unde diversitatea de interese nu e prea mare; într'un stat ca cel ungar însă el nu poate produce decât încordare.

Dintre două una: ori guvernul va pute să administreze mai bine în virtutea noiei legi, și atunci e pentru noi mai bine ca astăzi, căci ne vom întări și vom spori în toate, vom deveni din țic în țic mai hotărâtori în viața publică a patriei noastre; ori nu va pute guvernul să administreze mai bine ca astăzi, și atunci vom sci cel puțin, că el este răspunzător pentru toate relele, el și cei-ce îl susțin, și în capul lui și al celor ce-l susțin se vor sparge toate.

El nu va pute să administreze mai bine ca astăzi.

Nu va pute, înainte de toate, pentru-că nici nu vrea.

Reforma administrativă nu se face în interesul bunei chivernisiri a intereselor publice, ci anume pentru-ca guvernul să poată lucra mai negenat pentru înăbușirea avântului nostru național.

Chiar însă dacă ar voi, guvernul nu poate. Căci pentru o bună administrațiune se cer mai presus de toate oameni harnici, bine pregătiți și bine inspirați, eară guvernul actual nici pe viitor nu va pute dispune decât de oameni comodi, rău pregătiți și rău inspirați, de care dispune și astăzi. Dacă astăzi pune întregul aparat al puterii publice în mișcare, ca să nu alegem funcționari dintre noi, de sigur că nu va numi el, când va avé dreptul de a numi,

pe aceia, care cunosc interesele și relațiunile noastre și vor în toată sinceritatea să ne ajute. Vor rămâne dar' tot numai oamenii, care sunt și astăzi; deosebirea e numai, că în viitor funcționarii publici vor fi chiar mai negenați ca astăzi, mai inclinați la violențe și la arbitrar.

Și nu e treaba noastră, unde va trebui să ducă o asemenea stare de lucruri. Ni-e destul să simțim în noi, că acolo, unde vor Maghiarii, nu are să ducă: sunt ridicoli Maghiarii, dacă-și fac iluziunea, că un popor ca ei poate să înăbușească avântul nostru național ori să ne oprească în mersul desvoltării noastre.

Noi mergem înainte, ori cât s'ar opinti Maghiarii.

Și de aceea ne aducem earăși și earăși aminte, că nu trăim în vre-o insulă din Oceanul pacific, ci în mijlocul Europei civilizate, ba chiar în mijlocul monarhiei habsburgice, și nu scie nimeni, dacă mâne ori poimâne nu va veni un guvern, care se va folosi de legile create de Maghiari spre a servi interesele monarhiei, care sunt identice cu ale noastre.

Revistă politică.

Sibiu, 21 Februarie st. v.

Înceiându-se oare-cum pacea între Sârbia și Bulgaria, atențiunea generală se îndreaptă acum asupra convenției turco-bulgare. În această privință se asigură, că marile puteri s'au învoit la aceea, ca din convenție să fie excluse dispozițiunile despre cooperarea militară a Bulgariei și ca numirea principelui din Bulgaria de guvern general al Rumeliei-orientale să se întempe fără amânare și fără amintirea numelui seu. Mai departe s'au învoit puterile, să-și dea numai decât consimțământul principial la o convenție astfel modificată dând voie Sultanului a o promulga fără amânare prin o iradă specială. Singură Franca a declarat, că numai atunci își va da consimțământul la această convenție, dacă va fi odată regulată cesiunea vamală rumelică.

Ar mai fi să se reguleze încă de asemenea oare-cum cestiunea grecească. Deocamdată însă Grecia nu pare a fi de loc inclinată spre așa ceva. Guvernul grecesc continuă a lua împrumuturi de res-

Foița „Tribunei“.

Cei doi copii cu pîrul de aur.

Poveste

de Nicolau Trimbișoniu.

(Urmare.)

Timpul născerii sosi, ear' surorile cu Țiganca prin lingușiri năsbuțiră, a da unele îndrumări ce avea să țină împărăteasa, când va nasce. Împărăteasa le creșu, și rugă pe Țiganca să-i fie moașă. Atunci Țiganca o îndemnă ca să se suie în pod, când va veni clipita, ear' ea ca moașă va sta pe scară cu un ciur în mână, spriginind feții ce vor să se nască.

Cum o înteziră durerile, împărăteasa se sui în gura podului, ear' Țiganca ca moașă și cele două surori ca ajutoare rămaseră la scară, sora cea mai mare cu doi cățeluși în șurț.

Născu prima dată un băiat, mai frumos ca rațele soarelui, și strălucia în ciurul, în care căduse, ca un luceafăr. Țiganca, nemiloasă, înainte de a plânge copilul îl dede surorilor să îl pună de o parte și să aducă un cățel, pe care îl puse în ciur. Împărăteasa nu vîdă nimic.

Între dureri născu și al doilea copil, o fată, ce era frumoasă și ai rațele soarelui, cu pîr galbin, gândiai că sunt fire de aur. Surorile și pe aceasta o puseră lângă fecior, și mai

puseră un cățel în ciurul, pe care îl ținea Țiganca.

După-ce a născut împărăteasa, a fost luată din pod, dusă în casă și așezată în pat, mai târziu după-ce a venit în fire, a cerut să-și vadă copiii, să-i îmbrățișeze cu drag, atunci Țiganca a adus înfășați cei doi căței.

Cu mirare întrebă împărăteasa, ce sunt aceia, ear' când i-a spus Țiganca, că sunt feți pe care i-a născut, atunci pricepu mișelia Țiganței.

— Pentru-ce aduci acești doi căței?

— Aceștia îți sunt copiii ce i-ai născut.

Împărăteasa voi să țică ceva, dar' nu putu de amărăciunea ce-i veni, se puse deci cu fața în jos și începă a suspina și a plânge, bătându-se cu pumnii în pept și smulgându-și pîrul de supărare.

I-se părea, că vede pe împăratul venind, și cum o ar bate și în urmă o va omori. De moarte nu-i era frică, ci îi era rușine de lume, scia că ea și-a ținut cuvântul, dar' Țiganca o a înșelat; îi veni în minte trailul cel liniștit de acasă; îi pără rău de ce a făcut, dar' toate erau târziu.

Aștepta cu neastempăr ce va să fie cu ea, aștepta pe împăratul cu temere, se rugă lui D-șeu să o scape din necazul acesta și trimise după surorile ei să o mai mângăie.

(Va urma.)

Răsfațarea copiilor și urmările ei.

(Schită pedagogică, imit. după I. F.)

(Urmare și fine.)

Părinții se bucură atât de mult de copiii lor, încât se simt totdeauna fericiți, când îi copleșesc cu mii de mii de dragostiri. Dar' *extrema se tangunt!* și iubirea părintească, când exagerează, e mai aproape de pericol. Tocmai prin răsfațare (iubire exagerată) nimicesc tata și mama adeseori germinii (ca să țic așa) cei mai nobili din inima copilului; adeseori risul și bucuria, ce le cauzează un copil în etate de doi ani, se prefac în plâns și amar, când e de doisprezece ani.

Lăsăm acum să treacă țecce ani la mijloc și cercetăm earăși familia, în care ne-am făcut observările noastre. Întrebând după Vasilică, îl găsim în odaia tatălui seu, ascundând cu o față nepăsătoare predica morală ținută într'un ton destul de aspru. „Tu țici, că te-ai îndreptat, și în testimoniu ear' ai calcul rău din purtarea morală; sciu eu, că tu nu ascuți dela nimenea nimic, ești un încăpăținat și te opui la ori-ce admonițiune, ce țic-o fac învățătorii tei. Ești afară din seamă leneș, du-te dela mine, om de nimica ce ești, eu nu vreau să mai sciu nimic de tine!” Astfel grăiesce tatăl supărat, și — Vasilică? Nici că-i pasă, ese afară și își răsună asupra fratelui seu, care strigând aleargă la mumă-sa, să se plângă. Aceasta suspinând, țice cu amar: „Vai, ce va eși și din el, de nu se va îndrepta!

Se crede, că el e stăpân, obrăznicia lui nu mai are margini. Înainte vreme era atât de drăgălaș, acum se plâng toți oamenii asupra lui”. Tatăl gândește serios la trecut; cu durere își aduce aminte de copilăria lui Vasilică, de răsfațul, cu care îl întimpina totdeauna mumă-sa, apoi cam trist îi țice acesteia: „Aurelio, tu ești de vină; în toată bună vremea l'ai prea răsfațat!” Sărmana mamă! Dar' nu este numai ea de vină, tatăl și servitoarea încă își au partea lor. Să vedem acum, cum e de a se explica psihologic această greșită educațiune.

Pedagogii cei vechi țiceau, că sufletul e o *tabula rasa*, adică o tabelă nescrisă, pe care educatorul poate scrie după plac cunoștințe, sentimente și nisuițe. Dar' această comparație nu e tocmai potrivită. Sufletul copilului e ca un ogor, din pământ nu steril, ci productiv. Arunci o sămânță în ogor, nu observi la început nimic, suprafața rămâne neschimbată; dar' în curând se ivesce o plantă micuță care crește, tot crește fără să deie îndrêt, afară dacă îi iai mijloacele de existență; voiesci s'o stirpesci cu totul, trebuie să o tai din rădăcină.

Astfel stă lucrul și cu primele impresiuni asupra sufletului copilului. Ele se prind bine, se înrădăcinează și cu anevoie se pot șterge. De aceea nu se poate recomanda din destul cea mai mare precauțiune încă din frageda copilărie. Dar' să ne întoarcem la Vasilică! Necur-

boiu și în urma unei depeșe a împrumutat din nou de ce milioane franci dela banca națională din Atena spre scopuri militare.

De altă parte Turcia își concentrează o mulțime de trupe către granița grecească a Epirului. Din Albania s'a dirijat spre Elasona încă două batalioane de nizami și o baterie de câmp. Tot asemenea se sporesc și trupele concentrate la granița epirotă a Greciei. Autoritățile militare au primit cele mai severe și urgente instrucțiuni, ca să concentreze cât se poate mai multe trupe la Janina și Prevesa, spre a asigura aceste două pozițiuni contra unei surprinderi din partea Grecilor. Autoritățile execută strict aceste instrucțiuni și cete de Basibuzuci pornesc în aceste direcțiuni. Din Bitolia pleacă două baterii de fortăreță și patru batalioane de infanterie la granițele grecesci. Din Dibra a pornit Osman-pașa cu un puternic despărțământ de artilerie către Janina.

În Berlin se vorbea de un timp încoace, că baronul Courcel, ambasadorul francez de acolo, va repăși dela postul său. Această știre se întărește acum chiar prin o foaiă germană de oare-care importanță. Această retragere își are și ea însemnătatea sa politică. Numita foaiă dice anume, că ambasadorul se va retrage dela postul său, fiind bănuț din partea Franciei pentru bunele sale relațiuni personale, ce le întreține cu principele de Bismarck. Cu alte vorbe Francezii nu sânt îndestulți cu el, din cauză că Germanii sânt cu el îndestulți. Și scoțând odată această antitesă din jargonul diplomatic, în care a învățat-o foaiă berlineză, ese la iveală, că retragerea baronului Courcel se privește mai mult de o afacere personală anume, ca să ne apară ceea-ce este, adevărat un semn al contrastului ce există de față între Germania și Franca.

Diua hotărârii asupra proiectului în privința expulsării principilor din Franca se apropie tot mai mult. Dl Rivet și-a cetit deja Sâmbăta trecută în a treia comisiune de inițiativă raportul său asupra acestei cestiuni. Comisiunea, și el, nu contestă guvernului dreptul, de a expulsa pe agitatori. Există numai întrebarea, dacă e cu scop și necesar, a lua față cu principii o asemenea măsură. Comisiunea nu o crede aceasta, deoarece pentru republică nu ar exista nici o primejdie și reprezentanții guvernului au asigurat cu toată pozitivitatea, că o anumită conjurație monarchistă nu există. Din asemenea motive el nu ține de justificat proiectul lui Duché și nici nu l'a luat în considerare. În a doua parte a lucrării sale Rivet își motivează propriul său proiect, în urma căruia guvernul ar fi să fie prin o lege specială imputernicit, a expulsa pe acei principii, care prin unelțirile lor amenință republica. În sfârșit s'a votat urgența pentru proiectul lui Rivet și s'a hotărât, ca cuvântul „principii“ să se înlocuească prin „cetățeni, ale căror familii au domnit în Franca.“

matele lingușiri, măguliri și ovațiuni au produs în sufletul lui germele egoismului. Mai întâiu îi place, fără să știe de ce, mai târziu știe și în fine s'au dezvoltat în el poftă și nisuițe. De observat nu se observă la început mai nimic; copilul se desvoaltă corporal și spiritual tot mai tare, paralel crește și egoismul produs și nutrit prin răsfaț. Dar' lumea nu e raiu; omul de multe ori trebuie să-și pună pofta în cuiu. Vasiliică al nostru trebuie să îndure câte odată și lipsă, să se împace cu o lume, care nu e totdeauna dulce, ci mai de multe ori amară. Aici zace greutatea; egoismul lui nu e pregătit pentru așa ceva, coaja se sparge și viața îl îndeamnă la comoditate și plăcere. Ori-ce moment, în care nu-și poate împlini pofta inimii, îi deșteaptă pasiunea, așa că el trăiesce într'o luptă continuă cu împregiurimea sa. De schimbat nu s'a schimbat de loc, a rămas cum a fost crescut, de aceea e demn de compătimit. Ar voi să guste tot ce-i mai bun, dar' în necazul lui i-se spune, că nu mai e ca mai nainte stăpân; pentru nebuniile lui nu mai e lăudat și giugulit, ci de toți, câți îl cunosc, defăimat și disprețuit. Să te miri acum, că Vasiliică al nostru se mănăie pe lumea, care la început i-s'a părut atât de dulce, ear' acum atât de îngrozitoare?! Lingușirile exagerate, răsfațul provin, ce-i drept, din bunețea inimii, dar' sânt totdeauna un venin contagios, care calcă în picioare caracterul copilului.

Expulsarea din România a celor șese Români ardeleni.

„Nemzet“ scrie în nrul seu dela 4 l. c. n. următorul prim-articol:

Credem că în parte mângâierea de opoziție, în parte vocile sosite din părțile ardeleni l-au înduplecat pe Cogălniceanu ca să vorbească în camera română în interesul agitatorilor expulsați din România și să resuscite din nou cestiunea rezolvată în senat cu atâta tact. Căci negreșit nici nu e un obiect mai productiv și mai potrivit ca armă în mâna opoziției decât acela de a invoca în ajutor ultrasumul național și a aprinde patima națională.

Apoi cestiunea celor opt Români expulsați nici nu posedă altă însemnătate. Căci a agita pe față și hotărât în contra întregității teritoriale a unui stat, cu care România se află în rapoarte internaționale pacifice, ba a condiționa chiar și consolidarea tronului român și recunoașterea împlinirii datorinței aceuia dela aceea, dacă se învoiesce cu agitarea și scrie pe steagul seu principiul daco-românismului și patimile; această înseamnă a voi să turburi liniștea internă a țerei și a desconsidera cele mai simple datorințe internaționale. Și Daco-Românii aceasta o fac, la noi tot așa ca și în România. Când în mod drastic, când astut, când pe față, când pe sub ascuns, dar' în toate chipurile numai aceea.

Și aceasta nu o poate tolera nici un guvern, nici un partid serios nu poate folosi această direcțiune și mijloacele acesteia, căci la dincontră sau se produce confuziune sau se face pe sine imposibilă și neapță pentru guvernare. Dar' Cogălniceanu aparține acelor politici, pentru cari, până când sânt în opoziție, fiecare mijloc și armă e bună, ceea-ce dovedește și faptul, că nu numai a îmbrățșat cauza personală a irredentistilor, ci a mai amintit și dinamita fără de a se fi cugetat, ceea-ce nu e de tot departe de irredentism, chiar și dacă o folosese numai ca amenințare sau observare în glumă. Dar' trebuie să recunoaștem încât pentru guvernul Brătianu, că până acum a susținut bine afacerea. A respins cu totul pe față și hotărât dela sine compromisul cu agitatorii daco-români, trecerea cu vederea a agitațiunilor acelor și excusarea lor, ceea-ce guvernele române nu prea făceau până acum, cu toate că noi sântem de convingerea, că aceasta e o datoriă în interesul patriei lor, care e atât de mult avisată la bunele relațiuni cu monarchia noastră, încât fără aceste nici nu-și prea poate asigura libertatea și independența de stat — dacă nu cumva le va căuta sub aripile grele ale Rusiei aceste, siguranțele ce nu se pot afla acolo.

Sântem convinși, că cu privilegiul negocierilor vamale și comerciale, ce le avem în prospect, ținuta politică a lui Brătianu va avè efect bun și earși în schimb putem să așteptăm din partea guvernului român o ținută corectă corespunzătoare rapoartelor politice păcifice în ceea-ce privește soluțiunea cestiunilor materiale, deoarece opinia publică română n'are lipsă de altceva, decât de a se elibera de agitațiunile și pasiunile daco-române, de a examina datele de circulațiune, ca să se convingă cât folos a a avut România în cei 10 ani din convențiunea comercială încheiată cu noi.

Dar' sântem convinși și despre aceea, că îmbrățșarea irredentei române din partea lui Cogălniceanu, a fost provocată de agitațiunea și

Ce se va face oare din Vasiliică? Să fim sinceri. Ca învățacel nu se va supune, ci se va opune cu îndărătnicie învățătorului, sau măiestrului seu; în societate va umbla tot cu oameni lingușitori, nici odată nu va avè prietini adevărați; ca amplotat din cauza egoismului seu nu va aduce nici o jertfă pentru binele comun, nu va face nici o faptă mare, și lumii îi va pute păre bine, dacă nu va ocupa un post înalt, căci dintr'o astfel de poziție ascultând de sfatul lingușitorilor, ar nimici buna ordine, făcând nedreptăți preste nedreptăți. Ce-i drept, viața va mai ciopli din inchipuirea și deșertăciunea lui, ranele produse însă în chipul acesta îi vor eși în față. Cât de rău îmi pare, iubită familie, mai ales pentru că tu ai avut bune intențiuni, și acum trebuie să plângi cu vai și amar eroarea ta. De aceea bine e, ca toți părinții să se modereze în giugulirile și drăgostirile copiilor lor; îndeosebi să controleze pe servitori și servitoare, cari gândind că-și câștigă favorul părinților, răsfață pe copii, fără să știe, cât de periculoasă și ce rele urmări are răsfațarea pentru întreaga viață a copiilor!!

Fie, ca acest tablou, luat din viața familiară, să cotribue câtuși de puțin la îndreptarea și nobilitarea educațiunii, atât de necesară pentru fericirea omului!!

Corcodel.

presiunea venită din părțile ardeleni, sau a fost, cel puțin, de o influență esențială asupra aceleia. Din aceasta ne explicăm și cochetarea cuprinsă în acele cuvinte ale lui Cogălniceanu, prin care face atent pe regele român că înainte de a fi regele României, a fost „principele Românilor“, ceea-ce e o imitare atât de slugarnică a „Țarului tuturor Rușilor“, încât e imposibil a nu scoate din ea inclinarea de extindere și tăiere în teritorul patriei noastre. Regretăm, că Brătianu n'a respins această tendență tot atât de hotărât ca și mijlocul, contra căruia a dat atât de corect expresiune greței sale.

Dar' putem constata totuși cu bucurie, că nici în camera română n'au putut provoca, decum rezultat, dar' nici efect, tendențele daco-române și că Daco-Românii nostri, întrucât au conclud sau au calculat la această nouă încercare, ei s'au îmbogățit (poate în urma amărăciunii produse după discuția în senat) cu o înșelare și mai amară, — ceea-ce trebuie să amintim cu deosebire pentru motivul, că noi trebuie să ținem în evidență aceste atentate ascunse și bătăile publice, mai ales fiindcă ele dovedesc măsura patimilor și timpul, cel puțin acum, nefavoritor pentru acele. Ba credem chiar că pentru politica noastră este în aceasta și o satisfacțiune și o învățatură, pe care trebuie să o folosim pentru a demasca și pe Daco-Românii ce sânt aci și să eliberăm poporul de sub înșelătoriile lor externe, de sub efectul slăbiciunii lor, să eliberăm poporul și presa de sub influența lor.

Din dieta Ungariei.

Sedința dela 2 Martie n.

Nicolau Bartha: Declară că recunoaște lucrarea guvernului de a nimici vađa și activitatea, autonomia națiunii. Comitatele nu s'au pus nici când în contradicere cu interesele Ungariei. Acum se tinde la centralizare; tot organismul comitatens se reține dela puterea centrală.

Se afirmă că proiectul din cestiune e cerut de disciplinarea cetățenilor statului, dar' de altă parte se dice, că oamenii guvernul sânt infalibili. De unde scoate guvernul această infalibilitate pentru oamenii sei? Vorbitorul nu recunoaște necesitatea perpetuității guvernului. Voința poporului se validează numai atunci, când guvernele sânt clătinate și trebuie să se ducă îndată-ce nu mulțumesc sentimentul public. Mai ales la noi, cari avem două puncte de putere, unul în Budapesta și unul în Viena, trebuie să ne păzim a pune drepturile poporului la serviciul guvernelor.

Ni se face imputarea, că politisăm mult. Acuși, când comitatul va fi pus sub puterea polițienească, — nu vom mai politisa.

În calea principalilor de comitate nu se pun patrioții, ci numai imploratorii, pânditorii după oase de ros. Cu încetul cetățeanul maghiar se va desvêța și de patriotism. Centralismul nu mărește puterea statului, ci o micșorează. Statul, care nu dispune de putere hotărtoare în cestiunile externe, de armată independentă, acel stat nu poate fi tare.

Comitatul nu a lucrat nici când în contra statului nici chiar în contra guvernului. Dar' e mai ușor a apăsa un comitat, decât a-l supraveghea. Curente pornite prin comitate sânt a se căuta în abuserile guvernului. Guvernul procede ca-și-când în comitate ar avè trebuință de servitori, ear' nu de funcționari.

Acest proiect de lege e ca și cum funcționarii comitatensi ar fi făcut vre-o revoluțiune mare, deoarece ce numai după o bătaia a nihilistilor se poate motiva un reacționarism ca și acela, căruia i-se dă expresiune în proiectul din cestiune. Nu trebuința publică a produs crearea acestui proiect, ci poftă neînfrănată de domnie a guvernului. Comitele-suprem, care cade odată cu guvernul, e organ de partid, acesta examinează, controlează, numește, așadar' administrează, ceea-ce nu e decât o curată administrație de partid: fiecare are dreptate, dacă și până când e pe partea guvernului, și nime nu are dreptate, care i-se opune guvernului.

Respinge proiectul de lege.

Victor Bezeredy: Declară, că proiectul de lege de sub desbatere a produs un interes mare în toată țeara ca unul venit a crea un sistem corect ocrotind și interesele indivișilor. Bezeredy crede, că îngrijirile sfîrșite în contra proiectului provin mai mult din o interpretare falsă.

Proiectul are două părți, care au preocupat mai ales opinia publică: dispozițiunile privitoare la alegerea, respective numirea funcționarilor și cele privitoare la cercul de autoritate al comișilor-supremi.

Proiectul din cestiune are nu numai să delătore stăvilele ce-i stau administrațiunii în cale, ci și să facă posibilă ocrotirea intereselor sta-

tului. Vorbitorul află, că guvernul a creat prin acest proiect o lege, care e necesară, între altele și pentru existența statului; fără de aceasta nu se poate ocroti unitatea patriei, nu se poate asigura domnia ordinii și a legii, fără de care nu e posibilă o libertate stabilă.

Pentru-ca comitatele să corespundă direcțiunii cerute de interese mai înalte de stat, Bezeredy cere numirea funcționarilor comitatensi, înțroducerea administrației de stat și asigurarea deprinderii cu efect a dreptului de controlă.

Vorbitorul declară, că în Ungaria nu poate să fie vorba de o autonomie municipală ca în Anglia, deoarece ce în Ungaria a perit nobilimea ce a existat înainte de 1848, la alegeri hotărtoare în cele mai multe părți cestiuni personale și politice. Mai ales generațiunea bătrână nu-și poate închipui autonomia fără alegeri; aceasta așteaptă tot dela stat.

Am însă încredere — dice oratorul — în generațiunea mai tineră crescută sub influența rapoartelor actuale.

Bezeredy nu află, că ar fi asigurată unitatea statului prelungă sistemul de numire. În patria noastră — adauge vorbitorul, — unde elementul maghiar e în minoritate în 37 de comitate, unde nu întreagă națiunea e condusă de aceleași sentimente publice constituționale, unde încă nu a prins rădăcini tari în sufletul tuturor cetățenilor fără deosebire de rasă și confesiune respectul și iubirea față cu legile fundamentale ale statului, unde prelungă toate legile și instituțiunile cele mai extinse cetățenesci și publice nu totdeauna usează de libertate spre binele patriei, unde nu se nutrește acea alipire către idea de stat maghiar, care s'ar pute pe drept cere dela fiecare cetățean al patriei, unde agitațiunea națională merge mână în mână cu cea confesională, acolo e lipsă de o administrațiune puternică unitar organizată pusă în serviciul guvernului.

Dealtcum numirea nu o cer ca armă în contra naționalităților, ci ca pe un elevător și remediu pentru o administrațiune sănătoasă.

Vorbitorul declară cariera administrativă în timpul de ađi ca cestiune de pâne.

Nesiguranța în această carieră aduce cu sine, că puterile cele mai bune se aplică pe cariera judecătorească ca una sigură. Bezeredy primesce proiectul ca basă pentru desbaterea specială.

Ákos Beöthy: Află, că pe terenul administrațiunii ori-ce reformă e a se saluta cu bucurie, dar' totuși înșelare mai mare ca aceea ce s'a făcut prin proiectul din cestiune, abia s'a mai experiat.

Proiectul din desbatere îl consideră Beöthy ca o mângâiere de putere din partea guvernului, ascunsă prin mantaua autonomiei. Beöthy e aderent hotărât al administrațiunii de stat și aceasta din cauză că el voiesce să dea puterea statului maghiar, ear' nu guvernului și scopurilor de corteșire.

Anton Zichy: Polemisează cu Bezeredy și cu Beöthy și apoi ia cuvântul ministrul-president Tisza pentru ca să apere dispozițiunile proiectului privitoare la comișii-supremi.

Sedința dela 3 l. c. n.

Au vorbit Iuliu Sággh, care a expus pe larg toată cariera politică a ministrului-president Tisza, apoi a luat cuvântul Francisc Tenyevessy care a polemizat cu Bezeredy; din partea guvernului a vorbit Neusziedler, la care i'a răspuns ministrul Tisza și în fine a urmat interpeleția deputatului.

Otto Hermann: Acesta declară, că el în interpeleția sa e condus numai de „fiat justitia“ și că în privința acestei interpeleții el a fost formal persecutat cu informațiuni etc. din partea unui anumit cerc de interese. Anumite clici influențază asupra singuraticelor comitate și amenință asemenea ranelor celor rele dreptul și moralitatea prin înveninare letală, dacă rămân neoperate. Interpeleția lui se raportează la cazul comitatului Maramurșului; acolo se luptă o minoritate maghiară în contra daco-românismului, a rutenismului și Ovreilor polonezi; mai primejdioasă e însă acolo decadența vieții publice. În Marmarșia există comisiuni pe seama Ovreilor pentru eliberarea dela miliție. Cu privilegiul procesului de presă, ce s'a pertractat în Cașovia în contra redactorului Hollosy, acesta a dovedit adevărul cu atâta succes, încât a fost absolut de sub delictul calumniării. Martorii au depus în contra vice-comitelui o mulțime de fasonări agravante, în special în ceea-ce privește înăvurierea acestuia prin devastarea ilegală a pădurilor. Și cu toate aceste Mihalka se află și astăzi în funcțiune. Vorbitorul cere o cercetare riguroasă a abuserilor din comitatul Maramurșului și îndreaptă către ministrul-president următoarea interpeleție:

Are dl ministru-president cunoscință despre aceea, că în acel proces de presă, pe care l-a intentat Ladislau Mihálka, vice-comite al comitatului Maramurș, în contra redactorului Stefan Hollósy, și care s'a pertractat înaintea curții cu jurați din Cașovia la 11 Maiu 1885, s'a efectuat în contra lui Ladislau Mihálka ca funcționar public procedura de dovezi?

Are cunoscință, ca această procedură de dovedire a scos la lumină astfel de fapte, care au îndemnat juriul, respective tribunalul, ca să-și retragă cu totul acusa pentru calumniare?

Are cunoscință despre aceea, că din fașionările martorilor jurați s'a constatat, că Ladislau Mihálka a violat legea în calitatea sa de president al compozitoratului și ca vice-comite a aprobat aceasta, prin ceea-ce a adus la sapă de lemn odinioară avutele comune Biró și Borșa?

Are cunoscință despre aceea, că din actul de dovedire a eșit la lumină, că agitațiunea daco-română îndreptată în contra statului ungar a luat dimensiuni de tot mari în acel comitat?

Are cunoscință despre o mulțime de abuzuri, care au eșit la lumină prin actul de dovedire?

Și dacă are cunoscință, ce a fost cauza, de n'a luat în contra acelora măsurile recerute?

Vorbirea d-lui Herman a produs oare-care mișcare în cercurile deputaților.

Nerăspunzând la aceasta ministrul-president în această ședință, desbaterea s'a închis la 1³/₄ oare.

Cronică.

Maiestatea Sa Împărăteasa Regina Elisabeta a mers împreună cu arhiducesa Valeria la Baden-Baden, spre a sta acolo vre-o șese săptămâni.

Despre concertul și balul român aranjat în Cluj în 25 Februarie, prin inteligența română de acolo, — în favorul înființării scoale române de fetițe în Cluj, cetim în „Amicul Familiei” din Gherla: Corul junimii universitare și gimnasiale a cântat la început poezia lui I. Nenițescu „În grădina” și la capăt poezia populară „Frunzuliță de bujor”. Puțină împreună deprindere mai trebuiese, și acest cor va fi în stare a corăspunde și celor mai mari pretențiuni. Altmintrele aceste cântece le-a executat cu succes, pentru-ce și publicul l'a răsplătit cu aplauze. — Mai mult au plăcut însă „Air varié” ale lui Ch. de Beriot executate cu multă dibăciță și artă pe violină și pian, prin d-șoarele sorori Sidonia și Ana Pop, la sfârșitul căreia publicul a erupt în frenetice aplauze, dorind să mai asculte pe tinerile artiste. — Tot așa succes au raportat dl Octavian Boer, executând în flaut cu acompaniament de pian bucata „Carneval de Venetia” a lui G. Briccialdi și dl Ioan Chereșes declamând poezia lui V. Alexandri „Moldova în 1857”. Publicul i'a răsplătit pe ambii cu entusiastice aplauze. — Mai mult a cucerit însă publicul d-șoara Irina Antal din Beiuș prin varii cântece. D-sa are un ton plăcut și bine dices, și așa pare-ți, că numai se joacă chiar și cu cele mai grele variațiuni; la dorința publicului, care nu mai voia să încete cu aplauzele, d-sa a binevoit a cânta și a doua oară — cucerind și mai mult publicul, care ar fi dorit să o tot asculte și nu-și mai aducea aminte, că în noaptea asta avem de ași juca. Balul s'a început la 9 oare — cu Ardeleana. Romana s'a jucat de două ori. Primul cadru l-au jucat 36 părechi. — În pauză 12 tineri cu vâștă în frunte, îmbrăcați țărănește, au jucat cu multă precizie jocurile istorice „Călușerul” și „Bătuta” — aplaudați din partea publicului de nenumerate ori.

Petrecerea a fost pur românească, căci străinii s'au abținut cu totul, deși invitați s'au distribuit și printre dînșii. Și așa aflându-ne numai Români la un loc, ne-am petrecut într-un adevăr românesc, tot cu voia bună, până în dalba ziua, — când ne-am îndreptat cu toții ducând cu noi cele mai dulci suveniruri.

Atât despre succesul moral al petrecerii. De succesul material, care încă credem, că a fost îndestulitor, așteptăm să ne raporteze comitetul, căruia îi mulțumim din inimă pentru-că, aranjând această petrecere, ne-a dat ocaziune să mai convenim unii cu alții. Ar fi de dorit numai, ca familiile române și singuraticii din loc și din giur să acurgă în număr mai mare la astfel de petreceri filantropice române, — la cari nu se recere a se înfățișa în haine de mătăși, ori cu trena de 2—3 metri, ci e de preferat costumul național, care e și cel mai efin, ținând mai mult și neșind nici când din modă.

Cassa de economii în Blaj — precum cetim în „Amicul Familiei” — s'a constituit în 27 Februarie n. alegându-se, în direcțiune: domni Antoniu Vestemian, I. M. Moldovan, Dániel Mihály bētr. (Armean), Benedek Károly (Ungur), Mendel Simon (Ovreu), Ludovic Csató, Georgiu Vancea, Iosif Hossu și Basiliu Turc; și în comisiunea de reviziune: domni Dr. Ioan Raț, Georgiu Muntean, Petru Solomon, Szimberger Salomon (Ovreu), și Tornya Lajos (Ungur). Statutele s'au edat în limba română și maghiară.

Din Lipova ni se scrie: Vă rog să binevoii a publica pentru informarea publicului ur-

mătoarea scrisoare adresată, din partea mai multor membri ai sinodului, d-lui avocat G. Lazar din Vinga: Inteligența și fruntașii români din orașul Lipova observând, că onorat d-ta, din cauză, că poporul din unele cercuri electorale a fost sedus, ear' conducătorii lui teroristați, era să rămână afară din numărul membrilor sinodului protopopesc din tractul Lipovei, prelungă toate că nu aparțin acestui tract protopopesc, dar' în tenorea legii, și pentru zelul ce-l desvolți pe terenul cultural național, și pentru constanța și bărbăția cu care scii să te opuni curentului terorist, ca semn de distincțiune astăzi cu o majoritate de 130 de voturi te-au ales în orașul Lipova va să dăcă în centrul protopopiatului de membru al numitului sinod.

Aducându-vă aceasta la plăcuta cunoscință sperăm că vei primi mandatul cu plăcere, și la timpul seu vei fi cu noi contribuind cu votul și cu influența d-tale, ca să fie ales și întărit de protopop în cercul vacant al Lipovei cel mai bine meritat și cel mai plăcut candidat.

Causa noastră e săntă și dreaptă, prin urmare în butul tuturor teroristărilor și ilegalităților, ce se comit în diecesa noastră, nu sciu până când, — trebuie să triumfeze. Primiți asigurarea deschilinitei stime ce vă păstrăm. Lipova, 28 Februarie 1886. (Urmează 8 subscrieri).

Cumpărări de mine în Ardeal. Societatea engleză „Te hungarian Gold and Silver mines limited Syndicas” a cumpărat nisce mine neînsemnate din Techeren, comitatul Hunedoarei, cu prețul de 12,000 fl.

Taxele postale în România. Majoritatea secțiunilor camerei României s'a pronunțat în contra proiectului depus de guvern, ca taxele telegrafo-postale pentru străinătate să fie plătite în aur.

Un bal la București. Cetim în „Epoca”: Sâmbătă seara a fost ear' un mare bal la Teatrul Național. Era balul comercianților ce are loc în fie-care an. Sala era splendidă, lumina electrică arunca rațe de aur de o dulceață neșpusă care avantajează foarte mult toaletele damelor. Costumele țărănești țesute cu fir și argint și coletele de monedă strălucesc încât îți iau vederea. A fost tombolă ca după obicei. Roatele erau foarte bine învîrtite de țărance și țărăncuțe frumoase. La bufet o mulțime de slujnicuțe de circumstanță te despoiau într-o clipă cu o trăsătură de ochiu și cu un păhar de șampanie. Poți dăca aici că îți bei paralele. Musica militară aședată în paradis a cântat într-una sub arcușul fermecat al dlui Hubsch. S'a danțat până la 5 oare când s'a terminat balul printr-un galop final și general. Prin sală și prin logi se preumblau și se vedeau toate districtele țării. Cu toate că îmbulzeala era mare, am putut zări pe dna A. Socec, o Americană din cele mai grațioase devenită Română, în țărancă de munte. Dna Victoria Socec și d-șoara Socec, doi trandafiri gemeni, unul alb și altul roșu. Dna Gr. Peucescu, foarte elegant în munteancă dela Sinaia, d-șoara Hagiopolo, dna Mandrea, d-șoara Constantinescu, dna Christescu, dna Petrescu născută Crețeanu, dna Sorescu în costum rusesc, dna Mustacoff, d-șoara Adamescu, dna Moescu, dna Olmazu, dna Cojocareanu, dna Joanidi, dna Ghenovici, dna Hadgi Stoica, dna Hadgi Nicolau, d-șoara Puricescu, d-șoara Metz, dna Petrache Ioan, dna Cucu, dna Simionescu, d-șoara Poenaru, dna Costescu etc.

Despre un alt bal popular cetim: Douăsprezece societăți române înfrățite din București au dat un bal popular deschis cu scop filantropic, Luni 17 Februarie v. în sala teatrului Dacia. Este unicul, care s'a dat vre-odată în București atât prin splendoarea decoratiunii, cât și prin mărima ideii care a înfrățit societățile. Sala, prelungă alte decoruri, făcute într'adins, a fost ornată cu 12 standarde ale societăților înfrățite. Preșidenții cu comitele lor, purtând eșarpele de onoare și cu semnul distinctiv al fiecărei societăți, au făcut primirea onor. vizitatori, cari au binevoit a lua parte la această unică sărbătoare populară. La acest bal au luat parte și alte societăți din provincii. Între alte danțuri s'a executat și un Cotilion, compus numai din doamnele și domnișoarele îmbrăcate în costum național. La oarele 12 din noapte s'a dat un banchet, la care au luat parte delegații societăților și persoanele de distincțiune, cari au binevoit a onora cu prezența lor acest bal popular și au primit invitațiunea biroului uniunii. S'au ținut mai multe discursuri. Pentru doamne și domnișoare a fost cerut costumul național.

D-șoara Elena Teodorini, distinsa artistă română, care a reputat atâtea succese strălucite pe scena spaniolă, avea să seoseacă, precum scrie „Voința națională”, Luniă trecută din Madrid la București. Un public numeros de amici și iubitori ai artei voiau a întimpina pe celebra artistă la gară.

Ultimul meu cuvânt.

Sibiui, 1 Martie n.

Dacă după toate câte am îndrăsnit a le suleva în acest prețuit țiar, cu privire la prea regretabilul incident al fatalelor „Metamorfose” și ale „consecuențelor” dimisionării, sau mai bine alungării mele din modestul post de „actual al consistorului metropolitan”, ear' eu, — osândit pe nedreptul — sânt și căsnit decătră unii din acei bărbați ai bisericii noastre ortodoxe-răsăritene, cari, — cel puțin încât îi cunosceam eu, — pururea condamnau și desaprobuau

atitudinea și ofensa Magnificenței Sale domnului Babeș contra persoanei Excelenței Sale Înalt Preasfințitului Părinte Arhiepiscop și Metropolit al nostru, precum și vice-versa unii și de aceea, cari nu numai că aprobau și confirmau toate stăruințele dlui Babeș în această direcțiune, ci îl învinovățau adese-ori, că nu pășese mai energie și constant, ba îl condamnau cu mult mai aprig și vehement pe Excelența Sa, că tocmai în ciuda acelor stăruiri și întefiri nesocotesce și zădărnicesce cursul regulat al afacerilor metropolitane; dacă bărbați ca acestia, sânt astfel de oameni, precum durere m'am și convins despre cățiva, — atunci mărturisesc sincer: că Țeu, adevărat a grăit Excelența Sa când a Țis că: „Vai, ce ticăloasă mai este lumea aceasta!”

Și cum se nu fie, când — abstrăgând dela Magnificența Sa dl Babeș, și dela alte Ilustrități, — erau printre oameni de aceea, cari ca funcționari și membri consistoriali, deputați sinodali și congresuali eată cum se manifestau!

Era caracteristică și curioasă, ba chiar enigmatică acea bazaconie de conflict în cestiune pur privată — personală, ce se iscase cam de pe la anul 1877, și dură continuându-se tot mai animos și vehement între Excelența și Ilustritatea Sa, degenerând până la extremități când cu neprasnicul de „Memorial” ce i-l prezentase ilustrul secretar metropolitan, în ședința plenară a consistorului metropolitan la 20 August 1882; dar' pe care „blojul” furișindu-l din dulap, îl deduse Magnificenței Sale, ca să-l suprimă și zădărnicească. Ceea-ce i-a și succes.

Când și de câte-ori scria ori vorbea Magnificența Sa asupra persoanei Excelenței Sale, ei, confirmând, îi dăceau: „Așa este, adevărat și bine Țici dle, Babeș, am aȚdit; ba am vȚdut chiar și noi tocmai de acele și încă altele!”

Ear' când apoi tot dînșii se grupau în giurul Excelenței Sale, fie la measa îmbelșugată, fie la alte privilegii, decâte ori se făcea vorba despre cele ce Magnificența Sa scria în „Luminătorul”, ori vorbea în cutare sau cutare societate de oameni, earăși ei făceau gura cât șura, ba mai adăgeau și înădiau câte ceva scornitură și de a lor; așa încât de multe-ori și eu gândiam în mine: „Vai, ce ticăloși mai sânt oamenii din această lume!” dar' când Excelența Sa indignat și măhnit — suspinând una după-cum se obișnuia — dăcea numai: „Hei, lăsați-l pe Babeș cui se roagă... sciu eu bine ce vrea el și de ce nu-mi dă pace!” eu încă ce-i drept, nu puteam să-mi Țin gura, ci îndrăsniam a dăca câte vre-o vorbă două, se înȚelege imitând și eu pe ceialalt, de a secunda și vrând-nevrând a mai și amplifica, a mai adauge câte una din ale mele! Ce eram să fac alta, dacă vedeam, că numai așa poate trăi omul în lumea ticăloasă.

E drept, că eu uneori în emulare — voinde să-i întrec pe cei cu „mielul blând” din poveste, care suge lapte dela mai multe oi, — cam prea încrețit și mai îndrezeț ce eram, sau chiar tolerat din vremuri trecute, cutezam a mai și exagera cu câte vre-o vorbă glumeată, nici când însă în mod destrănat sau impertinent, cum se nevoia a mă caracteriza câte vre-un tovarăș-curtean, ci tocmai așa cum mă apostrofa totdeauna atȚ Excelența cât și Magnificența Sa... se înȚelege, earăși numai cam din glumă — „malițios-mincinos!” ceea-ce pe mine — o spun drept — nu numai, că de loc nu mă gena ori supăra, ci din contră mă măgulia foarte.

Las că apoi mai târziu, când între Excelența și Magnificența Sa începuseră a se încorda iȚele conflictelor, — răsucite de pe colo de pe la Arad! — tot mai tare și Țapene, dedusem de pacoste și o pășeam cam rău cu exagerarea glumeată întru emularea secundării cu tovarășii, căci simȚiam cum Excelența Sa, preabunul Părinte Metropolit al nostru, din ce în ce începe a mi-se arȚea tot mai disgrățios — rece și rezervat, până-ce — chiar pe când apărase articolul cu cele trei cruciuliȚe în „Luminătorul” nr. 85 din anul 1883, din care și mie mi-se trimiseră necerute 10 exemplare — de odată frumos și spellă și exchise din rȚndul convicȚilor („Kosstgänger”-ilor).

Nu eram așa de „bloj”, încât să nu fi cunoscut îndată pricina și să nu-i fi putut ghici pe pricinătorii acestei nenădăite disgrăȚii, în care cădusem eară eu „blojul” pentru neprasnicul articol cu cele trei cruciuliȚe acățate în fruntea lui.

Este dar' și acesta un „capitol” foarte caracteristic în cestiunea fatalelor „Metamorfose”, sau mai bine Țis, un argument de soiul afurișilor „personalități”, inscenate și propagate de oameni ambigui, fățarnici și intriganȚi, pentru care eu „blojul” am trebuit s'o pășesc pe nedreptul, să cad jertfă, să mă alunge din post,

despoindu-mă de subsistență în cap de iarnă; să mă batjocorească cu epitetele poreclitor de „bloj”¹⁾ a mă timbra de caracter debil pentru-că mi-am arogat drept pseudonim Țiaristic strălucitul nume al istoricului „Curtius”²⁾ și după toate aceste osândiri și vȚetămări cumplite, a mă mai și căsnî, înfrunta și muștra pentru-că — silit fiind — am cutezat a mă plȚnge aici, chiar aici! în coloanele acestui țiar.

Le-am îndurat și le primesc toate, nu doară că le-aș merita ori — ceea-ce ar fi chiar ridicol — ca să-mi atribui laureatul titlu de „Martir”, ci supunȚndu-mă dreptei, neparȚiale și neprecupatei judecări a opiniunii publice, am îndrăsnit a mai grăi acest „ultim cuvȚnt” al meu cu scop, ca prin acesta, — mai amintind cele expuse, să declar sărbătorește și pe consciinȚa mea sufletească: că toate câte le-am înșirat în lunga plȚngere a mea din numerii precedenȚi precum și acestea de acum, sânt adevărate episoade și lucruri netăgăduite de nimenea om cu simȚ și suflet curat.

Ear' dacă cu toate aceste mărturisiri ale mele, oamenii de calibrul fariseiesc, vor mai fi atât de îmbăznați la inimă și mici la suflet, încât să mai poată dăca: „minte! vorbesce fleacuri și lucruri de nimic, scornite de el însuși ca om slab”, — eu îi las în scirea Domnului să-și facă voia după-cum îi trage inima, nu voi polemisa cu nimeni, nici nu mă voiu sili să-i drinintesc, nici să-i osândesc.

Las însă la buna chibzuială și autorisare a onorabilei redacȚiuni a acestui prețuit țiar: ca la cas, când căsnitorii mei i-ar dovedi și demonstra în mod autentic, demn de creȚemȚnt învinoirile ce mi-le fac mie așa, cum am făcut și dovedit eu D-Voastre, care timp lung încă VȚ înduoșaiți despre ele, — atunci să mă condamnați tot aici în coloanele acestea, prezentându-mă cetitorilor ca pe un om de nimic și slab, defăimător și mincinos, precum mă caracterizează și defaimă căsnitorii mei, dȚndu-le lor testimoniul cel mai satisfăcȚtor de bărbaȚi preacinstiȚi, firmi și serioși, cari numai adevăr grăiesc (!)²⁾ eară alȚii tot minȚesc.

Când însă și D-Voastre din propria-VȚ experienȚă și convingere veȚi mai afla cum aȚi mai aflat, că tocmai dînșii sânt aceia, cari în toate locurile și părȚile umblă bizăind și burghiind cu obișnuitele manevre de minciuni, în sus la stăpȚni: „una”, contra neamului, ear' în jos la neam „alta” asupra stăpȚnilor! apoi tot așa cătră D-Voastre, simulând pritiȚie veche, aprobȚndu-VȚ în față atitudinea și lȚudȚndu-VȚ lucrarea; ear' în dos, adecă față de ceialaltȚi de altă atitudine și lucrare contrară, manifestȚndu-se tot așa, aprobȚnd ceea-ce dăca aceia despre și contra D-Voastre, — ȚineȚi-VȚ rog în bună evidenȚă pentru posteritate pre toȚii acesti mari și tari, mici și pȚitici oameni moderni, cari Țeu, dotaȚi cu aceste însușiri și vȚrȚuȚi rari, au și darul de a și-le validita pretutindenea la cei mari și la cei mici, au trecere și creȚemȚnt și la Nan și la Bran, și se pot folosi, nu ca „blojul”, mincinosul și nemernicul de ex-actuar metropolitan și caracter debil.

Curtius.

¹⁾ Poreclirea „bloj” este obișnuită printre poporul nostru din „Bănat”, care pe aici în Ardeal și pe aiurea se aseamȚnă cam cu „nȚȚrȚul”, va să dăca om hăbȚuc — prost, cu care poȚi face ce-Ți place și pe care îl poȚi folosi la ori-ce vrea!

Curtius.

²⁾ FrunzȚiriȚ tractatul meu „SituaȚiunea Metropolitană” pe la pagina 30—35 și îi veȚi afla, cunoașce și judeca pe toȚi unii — câte unii în întreaga splendoare a lor.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI”.

Paris, 5 Martie n. Camera a respins cu o majoritate preponderantă toate proiectele cu privire la expulsarea principilor creȚȚnd că guvernul are energia și capabilitatea de a se opune eventualilor agitatori.

Madrid, 5 Martie n. Regina s'a îmbolnăvit și nu primește pe nimeni.

Londra, 5 Martie n. Din parte bine informată se aude, că Gladstone a hotărit a preveni proiectelor cu privire la formarea unui guvern irlandez, prin un parlament în Dublin, privind-o aceasta de o unică rezolvare a cestiunii irlandeze. Demisionarea lui Treveljan, Chamberlain și a altor membri din cabinet e iminentă.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar.

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

31 Martie a. c. imobilele lui Ioan Prinecz decătră judecătoria cerc. din Vârșeș.

16 Martie a. c. realitățile lui Adolf Graff decătră trib. reg. din Panciova.

15 Aprilie a. c. imobilele comunei Baranda decătră trib. reg. din Panciova, la casa comunală din Baranda.

27 Martie a. c. imobilele vęd. Ecaterina Boscovici decătră trib. reg. din Panciova.

5 Aprilie a. c. imobilele lui Francisc Csákány decătră judecătoria cerc. din Șimleul-Silvaniei.

27 Martie a. c. imobilele lui Ambrosiu Bucovițan, decătră jud. cerc. din Vinga, în comuna Seciani.

30 Martie a. c. imobilele vęd. lui Paul Gimán decătră trib. reg. din Oradea-mare.

30 Aprilie a. c. imobilele lui Antoniu Cutean, decătră jud. cerc. din Vinga, în comuna Monostor (com. Timiș).

13 Martie a. c. imobilele lui Adam Reskovits decătră jud. cerc. din Gherla.

16 Martie a. c. imobilele lui Albert Forró, decătră trib. reg. din Chezd-Ōșorheiu, în comuna Mátisfalva.

S'au pus sub curatelă:

Agnes Puticiu din Ōtvenes, decătră trib. reg. din Arad;

Andrea Vlădică din Banloc, decătră trib. reg. din Becăcherecul-mare.

Edicte:

A se insinua pretensiunile în 45 de zile: la rēmasul după Teodor Andraș, trib. reg. din Becăcherecul-mare;

la rēmasul după Iova Popov, trib. reg. din Becăcherecul-mare;

la rēmasul după vęd. lui Ion Moldovan, trib. reg. din Dej;

la rēmasul după Maria Bertleff, trib. reg. din Bistrița;

la rēmasul după Mihail Lukes din Beșineu, la trib. reg. din Bistrița.

Falimente:

Stefan Voinar, neguțator din Sătmarnemet; Markus Spitzer et Sohn, neguțatori din Lugoj.

Concursuri:

Un post de scriitor la jud. cerc. din Timișoara. Concursurile sūnt a se trimite în 4 sēptēmāni la presid. trib. reg. de acolo.

Un post de scriitor la jud. cerc. din Oravița. Concursurile sē se trimiță în 4 sēptēmāni la prisid. trib. reg. din Biserica-albă.

Un post de vice-notar la jud. cerc. din Tenke. Concursurile în 3 sēptēmāni la presid. trib. reg. din Oradea-mare.

Un post de magistru de postă în Zărând (com. Aradului). Concursurile în 3 sēptēmāni la direcțiunea postală din Oradea-mare.

Un post de jude reg. la trib. reg. din Deva. Concursurile în 2 sēptēmāni la presiđiul tribunalului reg. de acolo.

Extrase bisericesci-scolare.

Concursuri:

Un post de învățător la scoala gr.-or. rom. din comuna Harmadia (protopresbiteratul Lugojului). Concursurile până la 1 Martie v. a. c. la dl protopop al Lugojului.

Un post de învățător la clasa de băeți și altul de învățătoare la clasa de fete a scoalei gr.-or. rom. din Banloc. Concursurile pentru postul de învățător până în 25 Februarie st. v., ear' pentru cel de învățătoare până în 26 Martie st. v. a. c. la oficiul protopresbiteral din Ciacova (com. Timiș).

Un post de paroch cl. III. în comuna Mērul (protopresbiteratul Caransebeșului). Concursurile în 30 de zile la oficiul protop. din Caransebeș.

Economic.

Mișcarea portului Brăila. — „Bomba“ spune, că la 9—15 curent au sosit în portul Brăila 3 vapoare maritime, din care 2 sub pavilion englez numite Eppleton și Holdeness, ce s'au încărcat, primul cu grâu, pentru Englitera, și secundul cu cicuantină și grâu tot pentru Englitera; — cel de al treilea sub pavilionul elen numit Antonios Statos s'a încărcat cu sēcară, orđ și ovēs pentru Anvers.

Următoarele cereale s'au vëndut în portu Brăila dela 1 Ianuarie și până în seara de 15 curent: Grâu, 72.000 hectolitri de greutate libre 54—61, cu prețul de lei dela 8.50—13.20 hectolitru. Porumb 40.000 hectolitri de greutate libre dela 55—61, cu prețul de lei dela 6.30—8 hectolitru. Sēcară 25.000 hectolitri de greutate

libre dela 52—55, cu prețul de lei dela 6.50 până la 7.50 hectolitru. Orđ, 67.000 hectolitri de greutate libre dela 42—49, cu prețul de lei dela 4.80—7.15 hectolitru. Ovēs, 12.000 hectolitri, vëndut cu 11 lei suta de chilograme. cicuantină 3000 hectolitri de greutate libre 61, cu prețul de lei 8—20. Rapița sēlbatică 3000 hectolitri cu prețul de lei 5.50—5.75 hectolitru.

Tērgul de rimători în Steinbruch. În 3 Martie n. s'a notat: unguresci bētrāni grei 42.1/2 cr. până 43.— cr. unguresci grei, tineri 45.— cr. până 45.1/2 cr., de mijloc 44.— cr. până 45.— cr., ușori 41.— cr. până 42.— cr., marfă țerānească, grea 41.— cr. până 42.— cr., de mijloc 41.— cr. până 42.— cr., ușoară 40.— cr. până 41.— cr., romānesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sērbesci grei 39.— cr. până 40.— cr., transito de mijloc 39.— cr. până 40.— cr., transito ușori 38.— cr. până 39.— cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% compenți la gară.

Cursul la bursa de mărfuri din Budapesta

dela 3 Martie st. n. Grâu (din Banat): 72—73 Kilo fl. — până — 74—79 Kilo fl. — până —, (lungă Tisza) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.20 până 8.35, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.95 până 8.25, (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.05 până 8.35, (de Bacska) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.05 până 8.35, (din Ungaria de nord) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.60 până 8.—

Sēcara (ungurescă) 70—72 Kilo fl. 6.15 până 6.35. (Orđ nutreț.) 60—62 Kilo fl. 5.40 până 5.70; (de berărie) 62—84 Kilo fl. 6.— până 8.80.

Ovēs (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.30 până 6.75. Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.20 până 5.25; de alt soi fl. 5.15 până 5.20.

Rapița fl. 10.— până 10.15; de Banat fl. 10.— până 11.50. Mălăiu (unguresc): fl. 4.60 până 5.—

Tempul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 7.98 până 8.— (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 8.12 până 8.14.

Sēcara (primăvară) 69.1/10 Kilo fl. 5.56 până 5.85 Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 5.49 până 5.51. Rapița (August—Septembrie) fl. 10.1/2 până 10.1/2 Spirt (brut) 100 L. fl. 24.— până 24.75.

Bursa de București.

Cota oficială dela 3 Martie st. n. 1886. Renta amort. (5%) Cump. 92.— vënd. 93.— Rur. conv. (6%) 86.— „ 86.1/2 Act. de asig. Dacia-Rom. 266.— „ 267.1/2 Banca națională a Romāniei 1085.— „ 1183.— Impr. oraș. București 29.— „ — Act. de asig. Naționala 224.— „ — Credit mob. rom. — „ — Serisuri fonciare urbane (5%) 81.— „ 81.— Schimb 4 luni — „ 34.— Societ. const. 187.1/2 „ 230.1/2 Aur 15.1/4 „ 16.1/2

Cursul pieței din Sibiu.

din 5 Martie st. n. 1886. Hartie-monetă română Cump. 8.60 vënd. 8.65 Lire turcesci „ 11.20 „ 11.25 Imperiali „ 10.20 „ 10.25 Ruble rusesci „ 1.22 „ 1.24

Bursa de Budapesta

din 4 Martie st. n. 1886. Renta de aur ung. 6% — „ „ hărtie „ 4% 104.90 „ „ hărtie „ 5% 95.75 Imprumutul căilor ferate ung. 153.50 Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune) 100.50 (2-a emisiune) 127.— Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune) 114.50 Bonuri ale ung. 104.75 „ „ cu cl. de sortare 104.75 „ „ bânățene-timișene 104.75 „ „ cu cl. de sortare 104.75 „ „ transilvane 104.75 „ „ croato-slavone 104.75 Despăgubire pentru dijma ung. de vin 99.75 Imprumut cu premiu ung. 119.25 Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin 124.75 Renta de hărtie austriacă 85.70 „ „ argint austriacă 85.90 „ „ aur austriacă 113.50 Losurile austr. din 1860 140.50 Acțiunile băncii austro-ungare 872.— „ „ de credit ung. 307.— „ „ austr. 298.90 Serisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“ 101.— Galbeni împărătesci 5.93 Napoleon-d'ori 10.— Mărci 100 imp. germane 61.70 Londra 10 Livres sterlinge 126.15

Bursa de Viena

din 4 Martie st. n. 1886. Renta de aur ung. 6% — „ „ hărtie „ 4% 104.75 „ „ hărtie „ 5% 95.65 Imprumutul căilor ferate ung. 152.75 Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune) 100.60 (2-a emisiune) 127.— Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune) 115.— Bonuri rurale ung. 104.75 „ „ cu cl. de sortare 104.75 „ „ bânățene-timișene 104.75 „ „ cu cl. de sortare 104.75 „ „ transilvane 104.75 „ „ croato-slavone 104.75 Despăgubire pentru dijma ung. de vin 100.— Imprumut cu premiu ung. 119.70 Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin 124.80 Renta de hărtie austriacă 85.75 „ „ argint austriacă 85.90 Renta de aur austriacă 114.10 Losuri austr. din 1860 140.20 Acțiunile băncii austro-ungare 874.— „ „ austr. 307.50 „ „ de credit ung. 294.50 Argintul — Galbeni împărătesci 5.95 Napoleon-d'ori 10.01 Mărci 100 imp. germane 61.75 Londra 10 Livres sterlinge 126.05

Apoteca la „mērul de aur al imperului“ I. PSEPHOFER Viena Singerstrasse 15. Pilule curățitoare de sânge mai nainte numite Pilule universale, merită numirea din urmă, fiindcă au adeverit efectul lor făcător de minuni. În casurile cele mai desparate, în cari celelalte medicamente s'au întrebuintat fără nici un efect, după folosirea acestor pilule s'a dobândit în nenumărate casuri și în timp scurt, însănătoșare deplină, 1 scutulă cu 15 pilule în preț de 21 cr.; un pachet de 6 scutulă 1 fl. 5 cr., comande cu rambursă nefrancată 1 fl. 10 cr. Mai puțin de un pachet nu se trimite. Au sosit o mulțime de scrisori, prin care consumenții mulțumesc pentru redobândirea sănătății lor în cele mai deosebite și mai grele boale. Fie-care după-ce va folosi acest medicament, se va simți silit a-l recomanda mai departe. Reproducem câteva dintre mulțimea de scrisori de recunoștință. Leongang, 15 Maiu 1883. Preaonorate Domnule! Pilulele d-voastre produc adevărată minune; ele nu sūnt ca alte multe mijloace lăudate, ci ele ajută întru adevăr aproape pentru toate. Din pilulele procurate la Pasci cele mai multe le-am împărțit amicilor și cunoscuților și au folosit tuturor, chiar și persoane de o etate înaltă și cu diferite boale și dureri a dobândit prin ele dacă nu sănătatea completă, dar' totuși o îmbunătățire însemnată. Te rog dar' sē-mi trimiți earăși cinci pachete. Dela mine și din partea tuturor căți am avut norocirea a ne redobândi prin pilulele d-voastre sănătatea, — cea mai intimă mulțumită Martin Deutinger. Bega-St.-György 16 Februarie 1882. Onorate Domnule! Nu vē pot îndestul exprima mulțumită pentru pilulele d-voastre, deoarece-ce prelungă ajutorul lui Dđeu, muierea mea care a suferit ani îndelungați de miserere, s'a vindecat prin pilulele curățitoare de sânge ale d-voastre de această boală, și deși deocamdată mai trebuie sē folosească, totuși sănătatea ei e atât de recreată, încât poate sē-și caute earăși cu vioiciune tinerească de toate ocupațiunile sale. De această mulțumită a mea vē rog sē faceți us pentru binele tuturor suferitorilor și vē rog totodată pentru trimiterea din nou a alor două scutulă de pilule și două bucăți de săpun chinezesc. Cu deosebită stimă, devotat Aloisiu Novak. Grădinar suprem. Viena, 20 Februarie 1881. Cu toată stima C. v. T. Stimatē d-le! Presupunēnd că toate medicamentele d-tale vor fi tot așa de bune ca renumitul d-tale balsam în contra degerării, care în familia mea a făcut un sfârșit repede mai multor casuri de umflături de degerare, prelungă toată neîncrederea mea în așa numitele mijloace de vindecare generale, m'am hotărīt totuși a începe cu pilulele depurative ale d-tale, pentru a bombardă cu aceste mici globuri durerile mele îndelungate de hemorrhoidē. Fără întârziere trebuie sē-ți mărturisesc, că suferințele mele vechi după o întrebuintare de 4 sēptēmāni, au încetat cu totul și că recomand în modul cel mai călduros în cercul amicilor mei aceste pilule. N'am nimic în contră și dacă vei face întrebuintare de aceste șire, — dar' fără de publicarea completă a numelui. Viena, 20 Februarie 1881. Cu toată stima C. v. T. Balsam de inghetătură de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscut ca cel mai sigur remediu în contra cucuelor de îngheț de tot felul, cum și pentru vindecarea de rane vechi etc. 1 burcănel 40 cr. Esență de viață (picături de Praga) în contra stomacului stricat și durerilor provenite din aceasta de tot soiul, un leac excelent de casă. 1 flacon 20 cr. Esență de plantan un mijloc de casă general recunoscut și excelent în contra troachnei, a răgușelii, a tusei dureroase, etc. Un flacon 50 cr. Pomadă de Tannochinină de I. Pserhofer de un șir de ani recunoscută ca cea mai bună dintre toate remediile pentru creșterea părului un burcan mare elegant 2 fl. Pflastru-universal probat de prof. Steudel, la rane de umflături rele, la umflături ce erump în mod periodic, la ranele și aprinderile de țipe și la multe alte boale de acest soi. Un burcan 50 cr. Sare universală de curățenie de A. W. Bullrich. Un remediu excelent de casă în contra tuturor urmărilor ale îndigestiunii: ca durere de cap, amețală, cărcei la stomac, acreală în gât, suferințe haemorooidale, înuciure etc. 1 pachet 1 fl. Afară de preparatele aci numite mai sūnt toate specialitățile farmaceutice indigene străine anunțate în diarele austriace, precum: Săpun chinezesc de toaletă, 1 buc. 70 cr. Prav în contra asudării picioarelor, 1 scutulă 50 cr. Pasta de pept de Georgē de mulți ani recunoscută în general ca cel mai excelent și mai plăcut mijloc în contra flegmei, tusei, răgușelii, catarchului, a durerilor de pept și plumăni și contra boalelor de gūt. 1 scutulă 50 cr. Pilule pentru căni, 1 scutulă 30 cr. etc. etc. și toți articolii ce doar nu s'ar afla în deposit se vor procura și expeda la cerere prompt și foarte efitin. Comande prin postă în preț de sub 5 fl. se efectuează numai după trimiterea prețului prin assignațiune postală, comande mai mari se trimit și cu rambursă postală. Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu, sub responsabilitatea lui Michail Gerula.